

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Stephano Cantuariensi Archiepiscopo S.R.E. Cardinali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

sanctæ subsidium impeditur; quin immo verendum est plurimum ne quatuor illi angeli quibus datum est secundum Iohannem nocere terræ ac mari, lethalia instrumenta sibi de civitatibus vestris faciant, per quæ maris & aridæ universitatem affligant, dum vos utriusque contermini per mutua seditionis offensas sic unius etiam littora supra concutitis quod alterius quoque non modica spatia conturbatis. Hoc igitur quidam patrum & prædecessorum nostrorum pro sui officio attendentes, multifariè multique modis operam impenderunt ut inter vos pacis fœdera reformarent; & cum in aliquibus aliqui profecissent, novissimè tandem felicitis recordationis Clemens Papa prædecessor noster pacem perfecit eandem; quæ cum postmodum, superfeminante zizania homine inimico, in malum fuerit discordiæ recidivæ relapsa, nos demum propitiante Domino ad officium summi pontificatus assumpti pacem inter vos, tum ex officij nostri debito, tum ex sincero quem circa utramque gerimus civitatem dilectionis affectu, zelantes multiformiter laboravimus per sollicitudines utique multiformes, sæpissime dirigendo litteras, nuntios, & legatos, ut ad unitatis concordiam & concordie unitatem reducere vos possemus; & nisi eo qui operibus pacis invidet faciente processus dilectorum filiorum de Tilieto & sancti Gualgani Abbatum, qui super hoc diu multumque studiosissimè laborarunt, impeditus fuisset, utraque jam civitas in delitiis bonæ voluntatis & requie opulenta sederet. Quapropter etsi re ipsa per astutias sathanæ in malignum redacta, ne novissima ejus fiant pejora prioribus formidetur, sperantes tamen in eo qui est actor pacis & caritatis amator quod sicut incipere nos permisit, ita quoque nos faciet hujusmodi sanctum pacis negotium consummare, universitatem vestram rogamus & obsecramus in Domino, per apostolica vobis scripta sub divini judicij obtestatione mandantes quatinus non tam privatis vestris incommodis quam publicis universalis Ecclesiæ dispendiis occurrendo quæ de prædicta noscuntur discordia provenire, cum memoratis civibus saltem treugas interim ineatis, quibus apostolica scripta direximus ut satisfaciant vobis de damnis quæ noviter intulisse diuntur, vel in manibus venerabilis fratris nostri Pisani Archiepiscopi cautionem præstent idoneam quod ad mandatum nostrum competenter satisfaciant super ipsis, & unà

cum eodem ac venerabili fratre nostro Ianuensi Archiepiscopo simul etiam & Abbatibus antedictis ac nuntiis Pisanorum, quos propter hoc ad nostram præsentiam evocamus, usque ad festum assumptionis beatæ Mariæ proximò venturum, vel antè, quam citius possit fieri, aliquos viros providos ad sedem apostolicam destinetis, commissa sibi plenaria potestate ut omnium vestrum vice circa singula contingentia processuri observanda recipiant quæ cum consilio nostro præsentibus Archiepiscopis memoratis prædicti Abbates super ipso providerint negotio disponenda, de nullo penitus hæsitantes: quia cum auctoritatem plenariam super eisdem habeamus Abbates, eos sicut oportuerit & decuerit inducimus ut non declinantes ad dexteram vel sinistram, regia tantum via, utriusque partis commoditate prospecta, procedant, adhuc etiam eis sub interminatione anathematis injuncturi ut in eo quod concorditer statuerunt aut modò statuent, vel in alio, si quod postmodum fuerit statuentum, debitam providentiam & relicitudinis æquitatem observent. Alioquin, ne tantum periculum animarum, rerum damnum, & personarum dispendium negligere videamur, adversus eos qui tam sanctam exhortationem contempserint in enormem jacturam rotius populi Christiani, officij nostri debitum exequemur. Datum Viterbij xii. Kal. Iulij, anno duodecimo.

STEPHANO CANTVARIENSI
Archiepiscopo S. R. E. Cardinali.

AD nostram noveris audientiam pervenisse quod Decanus & Capitulum Lincolnienſis Ecclesiæ recepto mandato nostro super electione Pontificis canonicè celebranda, dilectum filium Hugonem Vellenſem Archidiaconum sibi concorditer in Episcopum elegerunt; cujus electioni Rex suum assensum dicitur præstitisse. Vtrum autem in ipsa electione canonicè sit processum, an illa prava consuetudo servata propter quam inter regnum & sacerdotium gravis est suscitata discordia, ignoramus. Tenor enim litterarum præfati Regis ad utrumque se habet, cum contineatur in ipsis quod Decanus & Capitulum Lincolnienſe requisito assensu Regis ac præfati prædictum Archidiaconum in Episcopum elegerunt. Licet autem assensus hujusmodi electioni non factus sed faciendæ sit præfatus, potest tamen intelligi de assensu qui pro faciendâ Pontificis electione requiritur; & hoc non præjudi-

Epist. 16.
De electione
Episcopi Lin-
colniensis.
Vide M. A. S.
Paris ad m.
1109.
Vide infra
epist. 31.

cat ecclesiastica libertati, dummodo sine mora & difficultate præstetur, ne provisio vacantis Ecclesiæ nimium differatur. Et potest intelligi de assensu qui præstatur pro aliqua certa persona in Episcopi eligenda. Et hoc ecclesiasticam libertatem impugnat, quoniam electionis perit iudicium si eum eligi tantum oporteat quem Rex prius duxerat approbandum. Cum igitur à te sit hujus electionis confirmatio postulanda, fraternitati tuæ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus tres ad minus Canonicos de iis qui præsen-tes interfuerunt universo ipsius electionis tractati tibi facias præsentari, & eos super electionis processu diligenter examines, adjurans illos districtè in virtute spiritus sancti sub obedientiæ debito quo nobis & tibi tenentur ut omni gratia & timore postpositis plenam & meram dicant per omnia veritatem, sub hac ipsa districtione injungens per litteras tuas Decano aliisque personis Ecclesiæ memoratæ ut singuli tibi sub testimonio litterarum suarum plenè ac districtè referant hujus electionis processum, & si per examinationes hujusmodi electionem ipsam inveneris de persona idonea canonicè celebratam, metropolitica illam auctoritate confirmes; alioquin ea penitus irritata, veritatem nobis non differas intimare. Circa personam autem electi quædam præsumptiones videntur esse notabiles, videlicet quòd cum ipse in curia Regis officium exercuerit Cancellarij, multas litteras sigillaverit de spoliationibus Clericorum, invasionibus Ecclesiarum, mutilatione membrorum, & aliis abusivis & injuriis multipliciter irrogatis, quòd etiam communicaverit illis qui propter expulsionem monachorum Cantuariensium auctoritate nostra sunt excommunicationis vinculo publicè innodati, quòdque de carnis incontinentia sit suspectus, cum filias habeat matrimonio copulatas. Quia verò præsumptiones hujusmodi validæ non videntur, cum non solum minores Clerici, verum etiam plures Episcopi sint quorundam Principum Cancellarij, quibus tamen non impingitur talis culpa, cum per alios ad hoc etiam deputatos possint hujuscemodi litteræ sigillari, nec facile posset ostendi quòd scienter communicaverit excommunicatis in casibus non concessis quòdque incontinentia ejus sit recens, maximè si parvulam prolem non habeat recentis incontinentiæ suæ testem, cum præmissam incontinentiam vel excusare conjugium vel poenitentia po-

Toni. II.

tuerit abolere, satis eas poteris pertransire, si non appareat coram te qui velit illas sufficienter opponere ac probare. Illud autem est æquanimiter tolerandum, si fortè Lincolnense Capitulum præfatum Archidiaconum sponte ad preces Regis elegit. Ne verò Ecclesiarum substantiam occasione fiharum ipsius deperire contingat, astringi poterit ad indemnitate earum per idoneam cautionem. Datum Viterbij xi. Kal. Julij, anno duodecimo.

EPISCOPO ET ABBATI
sancti Vedasti Atrebatensis.

Cum ad nostrum exequendum mandatum, maximè pro ecclesiastica libertate, promptos vos & paratos esse credamus, discretionem vestram rogandam duximus & monendam, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus cum requisiti fueritis à venerabili fratre nostro Stephano Cantuariensi Archiepiscopo S. R. E. Cardinali, excommunicationis sententiam in Iohannem Regem Anglorum, assistentibus vobis venerabilibus fratribus nostris Londoniensi, Helieniensi, & Wigorniensis Episcopis, vel saltem duobus ex ipsis, secundum formam litterarum quas illis direximus, publicè ac solemniter proferatis. Quòd si non ambo &c. alter vestrum &c. Datum ut in alia per totum.

Epist. 57.
De excommunicatione Regis Angliæ.

Requisisti de his quæ testator pro anima sua legat in ultima voluntate, qualiter sint inter Episcopum & Ecclesias dividenda. Et quidem regulariter verum est &c. ut supra lib. xi. epist. cclxii. usque ad hæc verba, patrocinari non debet. Datum Viterbij 11. Kal. Julij, anno duodecimo.

Epist. 58.

ABBATI SANCTÆ
Trinitatis de Malolcone.

Significasti nobis per litteras tuas quòd cum quidam maleficus ingressus Ecclesiam de Bleiseio, Dei timore posthabito, eucharistiam cum ornamentis altarium & libris ecclesiasticis extra ipsam Ecclesiam asportasset, dilectus filius Laurentius Presbyter lator præsentium Ecclesiæ tuæ regularis Canonicus, quem in præfata Ecclesia de Bleiseio institueras Capellanum, præfatum iniquitatis filium fossorio arrepto percussit; sed si ad mortem fuerit ictus hujusmodi, tu & ipse penitus ignoratis. Cum autem parochiani Ecclesiæ memoratæ viderent prædictum male-

Epist. 59.
Irregularem esse qui alium leth. liter. percussit.
Cap. Significasti. De homicidio.

T t ij